

ước tình hình cạnh tranh ngày càng gay gắt giữa hàng nội hóa và hàng ngoại nhập - đã có một số ý kiến đưa ra là cần cấm nhập hàng ngoại - và mới đây, Nhà nước đã có chủ trương tạm cấm nhập 17 mặt hàng. Có nhiên, cũng đã có nhiều bàn cãi về chủ trương TAM này. Song ở đây, chúng tôi không có ý nhận định rằng - quan điểm và chủ trương trên là đúng hay sai, lợi hay hại - và cách giải quyết như vậy có phải là cần bán hay không? Mà, chúng tôi chỉ muốn nêu ra đây mối quan hệ giữa bảo vệ hàng nội hóa và việc cấm nhập hàng ngoại - hoặc đánh thuế quá cao - như là một ý kiến đóng góp thêm để tham khảo, thảo luận.

Trước hết, chúng ta cần nhìn nhận với nhau rằng: Việc bảo vệ hàng nội hóa dứt khoát không thể đồng nghĩa

với việc bao che, dung dưỡng cho những hàng hóa xấu, kém phẩm chất do cách quản lý và tổ chức sản xuất kinh doanh nghèo nàn, bảo thủ, không cầu tiến. Và hoàn toàn không bao hàm ý nghĩa bắt buộc hơn 68 triệu người phải tiêu dùng những mặt hàng nội địa lạc hậu, mau hỏng với giá cả độc quyền thao túng - để khuyến khích làm giàu cho những tư tưởng lạc hậu, lỗi thời.

Hơn nữa, khi có ý muốn hình thành nền kinh tế thị trường, điều đó có nghĩa là chúng ta mặc nhiên đã chấp nhận một sự cạnh tranh có thể được hiểu như là một sự thi đua quyết liệt giữa các nhà kinh doanh trong cũng như ngoài nước. Đặc điểm của nền kinh tế thị trường là CẠNH TRANH và CẠNH TRANH LÀNH MẠNH. Chính nhờ cạnh tranh mà giá cả thị

trường không bị tăng vọt tùy tiện, cũng chính nhờ cạnh tranh mà nó kích thích mọi hoạt động kinh tế ngày càng phát triển tiến bộ đi lên - Và tất nhiên, quá trình cạnh tranh sẽ thanh lọc, loại bỏ những đơn vị làm ăn lè mề, cò hủ, chậm tiến đã được dung dưỡng lâu nay trong nền kinh tế kế hoạch bao cấp.

Mặt khác, một trong những mục đích của chúng ta khi hình thành kinh tế thị trường là muốn vực dậy nền kinh tế nghèo nàn, lạc hậu của chúng ta. Vậy thì cạnh tranh chính là một đòn bẩy thúc đẩy phát triển nền kinh tế quốc gia. Chúng ta cần phải chấp nhận cạnh tranh như là một điều kiện tiên quyết trong nền kinh tế thị trường. Tuy nhiên, từ một nền kinh tế thị trường; nếu Nhà nước hoàn toàn buông lỏng, cho phép tự do mậu dịch thì hoàn toàn không cần sức giữa hàng hóa và những nhà kinh doanh trong nước so với hàng hóa và những nhà kinh doanh nước ngoài. Do vậy, cần phải có sự can thiệp của Nhà nước trong chừng mực nào đó; dù rằng sự can thiệp này nó sẽ làm hạn chế mức độ cạnh tranh-Song trong một giai đoạn nhất định nào đó, sự can thiệp của Nhà nước là cần thiết để tạo điều kiện thuận lợi cho những nhà sản xuất kinh doanh trong nước lấy đà, bắt kịp nhịp độ tiến hoá của thế giới. Nhưng điều quan trọng là sự can thiệp của Nhà nước ở mức độ nào là hợp lý- đó mới chính là vấn đề cần trao đổi nhiều hơn.

Ai cũng biết, ngành chế tạo xe hơi của Mỹ như là cột

sống của nền công nghiệp Mỹ là một trong những ngành công nghiệp hàng đầu đã thu được một số lượng lớn vốn nhân và đem lại cho ngân sách nhà nước Mỹ rất cao. Số gần đây, xe hơi của châu Âu, Nhật Bản, Nam Triều Tiên... đã tràn ngập trên thị trường nước Mỹ, tạo ra một sự cạnh tranh khốc liệt - mà kết quả trước mắt là hãng xe Ford văng bóng mấy thời củ Mỹ, có tầm cỡ danh anh về xe hơi của quốc tế đã phải sa thải hơn 75.000 công nhân: Vì xe Ford bán ít, quá lỗ và trước tình hình công nhân bị sa thải ngày càng nhiều và hãng Ford có nguy cơ phá sản, nhiều người đã đưa ra một câu hỏi với Bộ Thương mại Mỹ là tại sao không cấm nhập xe hơi ngoại, ông đã bình thản trả lời rằng: "Tôi hiểu; nhưng không vì những lý do trên mà tôi đề 240 triệu dân Mỹ phải mua xe hơi xấu, kém phẩm chất lại quá mắc của hãng Ford; do sự tổ chức sản xuất và quản lý tồi... Vì vậy, tôi thấy cần tiếp tục cho nhập xe hơi của Nhật, Nam Triều Tiên, châu Âu... vào Mỹ. Bởi vì tôi muốn rằng hãng xe Ford phải cải tiến mẫu mã và hãy sản xuất ra những chiếc xe hơi tốt và rẻ hơn xe hơi của Nhật..." (Được biết xe Ford mắc hơn xe Nhật 5000 USD/chiếc. Tương tự, Thái Lan sản xuất ra xe hơi bán giá 20.000 USD/chiếc - trong khi xe Toyota, Nissan của Nhật bán tại Thái Lan chỉ có 12.000 USD/chiếc. Vì vậy chính phủ Thái Lan đã quyết định đánh thuế 300% vào xe Nhật. Chính sách thuế này đã bị dân chúng và báo chí Thái Lan phản ứng kịch liệt. Chính phủ Thái đã giảm thuế xe nhập và tiếp tục cho nhập xe Nhật vào Thái.

Thật ra, Mỹ cho nhập xe hơi và các sản phẩm khác của Nhật không phải là hoàn toàn không hạn chế. Bởi vì Mỹ là nước luôn bị nhập siêu với Nhật nên việc hạn chế nhập hàng ngoại bằng những hạn ngạch (quota) là nhằm bảo vệ cán cân chi phí (thanh toán) chứ không phải sợ sức cạnh tranh của hàng ngoại nhập.

Ngày nay, ở châu Âu đã hình thành một khu vực kinh tế tự do; sự lưu thông các sản phẩm hoàn toàn tự do giữa các nước; các sản phẩm được

MỘT QUAN ĐIỂM BẢO VỆ HÀNG NỘI HÓA

NGÔ VĂN PHƯƠNG

18 PHÁT TRIỂN KINH TẾ

Ảnh: PHÙNG HIỆP

thể tạo trong khu vực tự do mậu dịch này được miễn giảm hoặc miễn trừ quan thuế - mục đích cũng là nhằm tạo sự cạnh tranh lành mạnh sao cho hàng hóa của khu vực ngày càng có mẫu mã đẹp, phẩm chất tốt - bền và giá thành rẻ.

Cần đây, một số nước ở châu Á trong khối Asean cũng đang có khuynh hướng hình thành một khu vực tự do mậu dịch tương tự. Xem vậy, ai cũng thấy rõ cạnh tranh là đòn bẩy cần thiết để thúc đẩy phát triển nhanh và giàu mạnh nền kinh tế của từng quốc gia - cho dù có thành lập một khu vực buôn bán tự do.

Vậy thì vấn đề đặt ra ở đây là để bảo vệ hàng nội hóa - có nền cấm nhập hàng ngoại và đánh thuế giá cao hay không?

Kinh nghiệm thực tế cho thấy, càng cấm nhập hàng ngoại thì buôn lậu càng nhiều, càng qui mô hơn - hàng giả càng nhiều hơn - và hàng nội địa càng tăng giá cao hơn. Hàng rào quan thuế trong trường hợp này như có vẻ cục bộ: chỉ tạo điều kiện thuận lợi cho một nhóm, một thiểu số làm giàu không chính đáng - Và người tiêu dùng lãnh đủ hàng giả, hàng xấu, hàng kém phẩm chất với giá cả mắc mỏ. Đặc biệt, sự độc quyền không cạnh tranh, chẳng những nó kìm hãm mà còn đi ngược lại sự phát triển chung của nền kinh tế quốc gia.

Do vậy, theo ý chúng tôi, để bảo vệ hàng nội hóa trên mục đích chung là thúc đẩy phát triển kinh tế quốc gia, chúng ta cần:

1. Tạo sự cạnh tranh giữa hàng nội và hàng ngoại với sự can thiệp có mức độ hợp lý của Nhà nước bằng chính sách thuế quan.

2. Giúp những nhà làm ăn chân chính trong nước bằng chính sách thuế mang tính cách khuyến khích và kích thích các hoạt động kinh tế như giảm thuế doanh thu, thuế lợi tức...

3. Trợ cấp vốn, cho vay vốn qua quỹ tín dụng, ngân hàng.

4. Tạo điều kiện dễ dàng về mọi thủ tục hành chính để những nhà kinh doanh trong nước được trực tiếp kinh doanh xuất nhập khẩu, tiếp xúc với khách nước ngoài để tìm ra nguồn đầu tư, hợp tác

KỊCH RẤT NGẮN

ĐUA GIỖN VỚI THỜI GIAN

Minh họa: PUP

LÊ TÙNG

Không gian: Ở bất cứ một nơi nào trong vũ trụ. Cũng có thể ở bên cạnh Đông-Sông-Biển-Dịch, khi tất cả mọi sự đều ngưng tụ lại trong một khoảng khắc im lặng khôn cùng của đất trời...

Nhân vật: Quá khứ, Hiện tại và Tương lai.

HIỆN TẠI: (giơ cao hai tay, giọng reo lên đầy mừng rỡ) Ô, chào các ngài. Đã lâu lắm rồi chúng ta không gặp nhau. Để gì mà cả ba chúng ta gặp nhau tại đây. Thôi hãy quên tất cả: không gian và thời gian, tình yêu và cái chết, hào quang và bóng tối vào trong sọt rác của vũ trụ. Hãy uống chung với tôi ly rượu Tuyết Sơn này. Rồi các ngài sẽ thấy, tất cả đều là vô vẩn; (bung ly rượu lên, vừa uống vừa nhảy...)

QUÁ KHỨ: (một khuôn mặt già nua, đầy vẻ khắc khổ, lúc nào cũng cúi gằm xuống đất và thỉnh thoảng lại ngoai nhìn về phía sau) Các người thì lúc nào cũng thế, vô vẩn với lại không vô vẩn. Tôi thật không thể nào hiểu nổi cái tấn tuồng do các người dựng lên. Chả lẽ tất cả các thần thánh đều chết hết cả rồi hay sao? Nhưng ta nói cho mà biết: ta sẽ không bao giờ chết đâu. Đừng có vong ân bội nghĩa như vậy! Lũ khốn nạn (nhảy chồm tới, bung lầy ly rượu Tuyết Sơn ném mạnh xuống đất, vỡ tan tành...)

TƯƠNG LAI: (đứng phất dậy cười ha hả...) Xin đừng giận, đừng giận! Đừng có điên rồ như thế! Hãy để cho những xác chết nằm im trong nấm mồ Vĩnh Cửu Thiên Thu của thời gian. Bối lên làm gì nữa, những cái xác chết thối rữa ấy. Coi chừng, người sẽ làm thối cả cái vũ trụ bé nhỏ này (giơ tay chỉ về phía xa) Kia! Các người hãy nhìn, một đóa hoa Hàm Tiểu đang rung rinh nở trên đồng tro tàn của thời gian... Vào đúng giờ nở hôm nay hoa Hàm Tiểu sẽ chuyển thân thành... (mặt bỗng tái mét lại khi nhìn thấy một con sâu đen khủng khiếp đang bò lên cánh hoa Hàm Tiểu). Trời ơi! Một con sâu đen...

HIỆN TẠI: (bung cả chai rượu lên uống) Các ngài rõ là vô vẩn! Rượu ngon không uống, lại đi cãi nhau về những chuyện đầu đầu. Thật đáng tiếc trên đời này lại có những loại người như vậy! Chả lẽ suốt đời chỉ cãi với nhau vì những cái xác chết và vì những đóa hoa Hàm Tiểu? Rõ là vô vẩn! (lại bung chai rượu lên uống)

(Đột nhiên cả ba đều ngưng nói và dường như đang chăm chú lắng nghe và chờ đợi một điều gì đó sắp xảy ra. Chỉ có sự im lặng và im lặng... Có thể nghe được cả nhịp đập của trái tim một con chim Họa Mi vừa mới bay tới, đang tò mò nhìn ba người)

(Chợt con chim Họa Mi cất lên một tiếng hót thật dài, rồi nhẹ nhàng bay vụt đi, biến mất nơi chân trời xa xôi...)

HIỆN TẠI: Ta chưa bao giờ nghe được một tiếng chim hót tuyệt vời như thế, lạ lùng như thế!

QUÁ KHỨ: Ta cũng thế!

TƯƠNG LAI: Ta cũng thế!

(Cả ba cùng ngồi lại, uống rượu chung với nhau. Ngoài kia, Đông-Sông-Biển-Dịch lại tiếp tục chảy về một phương trời vô định...) ♣

liên doanh, mua kỹ thuật cao cấp...

Tất cả những biện pháp trên cũng chỉ nhằm mục đích là giúp họ sản xuất ra những sản phẩm đẹp, chất lượng cao, giá thành rẻ để CẠNH TRANH với hàng nước ngoài.

Song song với những biện pháp trên là phải triệt để chống tham nhũng là mẹ đẻ của buôn lậu dưới mọi hình thức - để tạo sự cạnh tranh lành mạnh và thực sự thi đua tiến bộ.

Sau cùng, tưởng cũng không thừa khi phải nhắc lại câu chuyện của một người Nhật Bản nghèo nàn - hơn 30 năm về trước, ông ta đã gom góp hết tiền bạc của mình để ra nước ngoài mua một máy xe Vespa cũ ở Ý, tháo rời các bộ phận bỏ vào vali đem về nước trước sự ngạc nhiên của nhân viên quan thuế và nhiều hành khách. Ông ta nghiền cứu từng chi tiết một để học tập và sáng tạo. Cuối cùng ông đã sản xuất ra một chiếc

xe đẹp, tốt và rẻ hơn chiếc ấy. Rồi sau đó, ông ta tổ chức sản xuất hàng chục hàng trăm, hàng ngàn, hàng triệu chiếc xe... mà ngày nay cả thế giới đều biết đến tên và xe của ông. Xin thưa, người Nhật Bản nghèo nàn chính là chủ hãng Honda ngày nay.

Tôi nghĩ, sự thành công vang dội và bền vững của ông chủ hãng Honda cũng là bài học quý, đáng để cho chúng ta phải suy gẫm nhiều ♣